

Brexodus. De før så selvsikre britiske spillere på EU-scenen, funktionærer og lobbyister, er allerede ved at miste netværk og status på grund af den forestående britiske udmeldelse. Nogle rejser, andre skifter pas. Men det hjælper kun lidt.

I skyggen af Brexit

AF JACOB LANGVAD

BRUXELLES – Headhunteren Aart van Iterson bryder sig ikke rigtig om det. Han finder det faktisk en smule opvækkende, at det kan ske i Bruxelles: »Jeg har nu kunder, der kommer med bemærkningen: 'Men vi skal altså ikke have en brite til jobbet'.«

Diskrimination på baggrund af køn, race og nationalitet er naturligvis forbudt. Men i praksis findes den, og efterhånden som det står klart, at briterne om mindre end to år er ude af EU-klubben, begynder de at blive ramt.

Hollænderen van Itersons virksomhed Resian leverer kandidater til det højere luftlag af internationalt forretningsliv og lobbyisme i Bruxelles. Det er ofte personer, der lever af deres evne til at skubbe effektivt til de finere dele af EU-lovmaskinen. Men med udsigten til, at briterne mister deres politiske netværk i byen, hænger der pludselig et stort spørgsmålstegn over deres ellers så sikre ry som *smooth operators* på EU-scenen.

»De har ikke helt opdaget det endnu. Men solen går nu definitivt ned over det britiske imperium.«

Aart van Iterson, headhunter

»Hvis Rolls Royce for eksempel havde et eller andet EU-problem, kunne virksomheden altid regne med at hente hurtig hjælp fra Bruxelles-netværket. De har ikke helt opdaget det endnu. Men solen går nu definitivt ned over det britiske imperium,« siger van Iterson.

Uden de politiske fangarme fra de 73 britiske medlemmer af Europa-Parlamentet og de dygtige diplomater på den britiske EU-ambassade, der arbejder i kulissen og dækker landets ministre ind under møderne i EUs ministerråd, vil den typiske britiske lobbyist mangle et centralt aktiv, og risikerer at ligge tilbage som en bille på ryggen.

Nordmændene kender det allerede. Når man ikke har fast plads ved EU-forhandlingsbordet, må man tigge sig til friske informationer fra vennerne i Danmark og Sverige. Hvordan briterne vil leve med at skulle trække på andenhåndshjælp fra irske og andre venner, vil kun tiden vise.

Go Irish!

Go Irish er en udbredt individuel overlevelsesstrategi for briter i Bruxelles. En del briter har irske rødder, og at søge dobbelt statsborgerskab kan være en nem genvej til i det mindste at sikre sig rettigheder som EU-borger.

Den »belgiske løsning« ligger også lige for. Kommunerne i EU-hovedstaden har siden Brexit-folkeafstemningen meldt om en markant stigning i ansøgninger om belgisk statsborgerskab. Efter fem års uafbrudt ophold i landet er vejen allerede banet, men man skal også mestre et af landets tre officielle sprog – fransk, flamsk eller tysk. Og her kan det halte for briterne, fordi en vis dovenskab har hersket, da alle andre jo som regel mestrer engelsk. En tredje udvej er at gå efter en europæisk ægtefælles statsborgerskab.

Men som Mark Cunningham, en anden Bruxelles-headhunter fra Cunningham Executive Search, tør observerer, så er det langtfra en løsning på alle problemer. »Selv om en brite har giftet sig til et italiensk pas, så er han jo stadig kun brite, og taler ikke altid ægtefællens sprog. Passet giver jo ikke i sig selv et netværk blandt de italienske europaparlamentarikere,« siger han.

I EUs lobbyregister har hver tiende virksomhed hjemsted i Storbritannien, og der er i det hele taget en overvægt af britiske ledere i europæiske brancheforeninger og lobby-kontorer i Bruxelles. De har generelt ry for stor dygtighed.

Oven i hatten kommer, at engelsk definitivt er gået af med sejren i kampen med fransk om at være det dominerende arbejdsprog i Bruxelles. Siden det store indryk af de øst- og centraleuropæiske lande i 2004, der foretrækker engelsk, har briterne gradvis styrket deres lille fortrin – lige indtil midsommer sidste år.

»På sigt er det svært at se, hvordan briterne kan holde fast i deres topjobs i den private sektor. For hvor mange nordmænd og schweizere ser vi i dag i stillinger som generalsekretærer i en europæisk brancheforening? Man kan få sig et andet pas, men det sikrer ikke karrieren,« siger Cunningham, der selv har irske aner, men ikke har tænkt sig at få et nyt pas af den grund: »Det ville være at sælge ud. Jeg er brite.«

Mange har det helt anderledes med pas-problematikken. Stuart Colley har været fastboende i Bruxelles i næsten et årti og arbejder i transport-branchen. Han har for længst søgt om belgisk statsborgerskab:

»Jeg kunne mærke, at det ville gå galt, så jeg begyndte ansøgningsproceduren allerede før folkeafstemningen,« siger Colley, der fortæller, at han stadig er rasende over Brexit, der har splittet både venner og familie, så mange ikke længere taler sammen.

»Mit liv er her, og jeg føler det, som om man har berøvet mig en del af min identitet. For jeg er englænder og brite, men også europæer.«

Colleys forældre har draget en anden konsekvens af Brexit. De forlader nu Storbritannien og har købt hus i Koblenz ved Mosel-dalen i Tyskland. Deres ræsonnement for at flytte nu er, at chancen for at sikre en vis grad af rettigheder er større, hvis de har slået sig ned i

Tyskland før den store Brexit-skæringsdag, den 29. marts 2019.

Enden på karrierestigen

De lidt over 1300 briter, der arbejder som funktionærer i Europa-Kommissionen og

Europa-Parlamentet, er i princippet sikret livtidsansættelse. Men det er ikke hele historien. For alt tyder på, at de nu har nået enden på karrierestigen.

»Vores britiske kolleger vil helt sikkert bevare deres velerhvervede rettigheder som EU-

ansatte. Det, der nok vil ændre sig, er, at de ikke længere kan få de højeste stillinger som generalsekretærer i Kommissionen, men måske nok ledende stillinger på et lavere niveau,« siger Stathis Stefanidis fra fagforeningen European Civil Service Federation.

Bare to dage efter Brexit-folkeafstemningen mærkede den daværende britiske Europakommissær, Jonathan Hill, hvilken vej, vinden blæste, og vendte hjem til London. Hill var dog ikke fortropt i et decideret Brexodus.

»Der er nok enkelte tilfælde her og der, men vi har ikke set en større udrejseølge fra Bruxelles,« fortæller Glenn Vaughan, CEO, British Chamber of Commerce i Belgien, i daglig tale BritCham. »Men det er et svært tidspunkt lige nu. Folk vil gerne have kontrol over deres fremtid, men der findes bare ikke definitive svar på spørgsmålene om deres status. Der er stor usikkerhed. Folk tænker på, hvordan det skal gå med deres sundhedsforsikring, pension og ret til ophold.«

Vaughan tilføjer lidt sørgmodigt: »Vi er mange briter, der har viet vores liv til og er dybt engagerede i det europæiske.«

Det tager stadig kun små to timer at komme fra London til Bruxelles med Eurostar-toget. Men usikkerheden betyder, at der ikke kommer ret mange nye briter til Bruxelles. Ret kendetegende er det blevet sværere at finde kandidater til jobs med krav om den særlige, men også lidt banale kvalifikation, som briterne sammen med irerne også fremover vil bevare monopol på – nemlig at være såkaldt *native speakers*.

Euro-English

Ingen forventer, at engelsk bliver detroniseret. Det vil fortsat være en relevant kvalifikation på jobmarkedet. Men briternes forsvinden fra EU-scenen vil gradvis styrke *Euro-English*, det i britiske ører ret uskonne bastard-engelsk med små forstyrrende mutationer fra kontinentet, der allerede tales i EU-kredse.

Men kampen for Oxford-engelsk er allerede tabt, og den er absolut en mindre detalje i det store billede af den fulde pris for Brexit, som ingen endnu kender.

I stilheden før stormen er meget sat på pause, også i selskabslivet. Tre dage før slaget ved Waterloo 18. juni 1815, hvor England definitivt sendte Napoleon til tælling, inviterede hertuginde Charlotte af Richmond til stort ball i Bruxelles. Flertallet af Wellingtons sejrige generaler var til stede i al deres pomp og pragt. Ballet er siden blevet en fast selskabelig tradition for bedre britiske kredse i Bruxelles, hvor man både danser og samler ind til velgørende formål. Men i år valgte man ikke at holde ballet. Måske næste år, lyder meldingen fra festkomiteen.

Kommentar. Ti personer med dobbelt statsborgerskab, herunder en svensk-iransk læge, sidder fængslet i Teherans berygtede Evin-fængsel. EU, Storbritannien og USA bør gøre fælles sag for at få dem løsladt.

Gidsler i Iran

AF PERNILLE BRAMMING

antallet af personer med dobbelt statsborgerskab, som bliver udsat for en politisk begrundet fængsling. Så vidt det vides, sidder ti mennesker med dobbelt statsborgerskab for tiden fængslet.

Fælles for dem alle er, at de er blevet arresteret af Den Iranske Revolutionsgardes efterretningstjeneste, og at de må betragtes som gidsler. De er ofre for magtkampene mellem den folkevalgte regering og præsident på den ene side og Revolutionsgarden og andre institutioner, der står under ayatollah Khameneis kontrol, på den anden side.

Blandt de ti er den svensk-iranske læge og ekspert i katastrofemedicin Ahmadreza Jalali. Han blev arresteret i april sidste år, da han deltog i en konference på Teheran Universitet, som han var blevet officielt inviteret til.

Anklagerne mod ham er hemmelige, men han er blevet truet med også at blive anklaget for »fjendtlighed over for Gud«, fordi han beskyldes for ikke at have samarbejdet med forhørslederne. Det er der dødsstraf for.

Tre britisk-iranske statsborgere er også fængslet, herunder den 77-årige Kamal Foroughi og den 50-årige kvinde Roya Saberi Nobakht. Hun blev arresteret under et familiebesøg i oktober 2013 og idømt syv års fængsel for blandt andet »propagandaaktiviteter mod systemet«.

Ud over en østrigsk-iransk forretningsmand er de øvrige fanger amerikansk-iranske borgere. Forretningsmanden Siamak Namazi, der blev arresteret i 2015, og hans 80-årige far Bagher Namazi, der blev arresteret i 2016, er begge idømt 10 års fængsel.

Siamak Namazi er blevet udsat for tortur og grov mishandling. Bagher Namazi, der rejste til Iran for at få sin søn løsladt, lider af dårligt hjerte og har et stærkt svigtende helbred. Far og søn har ikke fået lov til at se hinanden.

Gennemgående for sagerne er, at dommene er afsagt af Abdolghassem Salavati, leder af Teherans Revolutionsdomstol, afdeling 15. Han står på EUs liste over sanktionerede personer.

I april måned blev iransk-amerikanske Robin Reza Shahini løsladt mod en kaution på 60.000 dollars. Han blev arresteret sidste sommer og idømt 18 års fængsel for at udgøre en trussel mod den nationale sikkerhed.

Det menes, at kautioner i denne størrelsesorden er et vigtigt motiv for Revolutionsgarden for at arrestere personer med dobbelt statsborgerskab.

Revolutionsgardens primære mål er dog at skade den iranske regering og præsident Hassan Rouhanis troværdighed og omdømme såvel som at sætte en kæp i hjulet på Irans hastigt voksende samhandel med omverdenen.

Derfor ønsker man også at afskrække den iranske diaspora fra at vende tilbage, sådan som præsident Rouhani ellers har opfordret den til. Diasporaen tæller henvend fem millioner.

Det skyldes, at Revolutionsgarden føler sig voldsomt truet af konkurrence udefra. Ifølge analyser kontrollerer Revolutionsgarden mellem 10 og 30 procent af Irans økonomi. Et af dens firmaer, Khatam-al Anbiya, er langt den største ingeniørvirksomhed i Iran. Khatam-al Anbiya er på den amerikanske liste over iranske virksomheder, det er forbudt at handle med.

I december 2016 indgik den iranske regering en aftale med den sydkoreanske virksomhed Hyundai Heavy Industries om at levere ti tank- og containerskibe til en værdi af 650 millioner dollars. Den kontrakt havde Khatam-al Anbiya lagt billet ind på.

Når Revolutionsgardens økonomiske magt er så omfattende, har det sin årsag i årene under præsident Ahmedinejad fra 2005 til 2013. Da blev Revolutionsgardens økonomiske magt systematisk udvidet, til dels begrundet i strategien om at opbygge en »modstands-økonomi«, så Iran kunne klare sig på trods af de internationale sanktioner.

REVOLUTIONSGARDEN forsøger at fremme en politisk dagsorden, idet det netop er indlejret i denne væbnede styrkes navn, hvad dens opgave er: at værne om revolutionen.

Ledelsen hævder at følge ayatollah Khameneis plan om fem stadier for udviklingen af Den Islamiske Republik Iran, idet det femte stadium er »En Ny Islamisk Civilisation«. Ifølge ledelsen befinder Iran sig nu på det tredje stadium, nemlig skabelsen af en Islamisk Stat.

Reformfløjen i Iran har helt andre mål for landet, herunder at indføre markedsliberalisme og øge samhandlen med Vesten. Derfor har præsident Rouhani og hans regering fra begyndelsen været på kollisionskurs med Revolutionsgarden.

Siden genvalget af præsident Rouhani i sidste måned er magtkampene eskaleret. I forrige uge, på den anti-israelske »Jerusalem-dag«, orkestrerede Revolutionsgarden, at der blev

råbt slogans som »Død over Rouhani« under de vanlige optog. I en tale truede ayatollah Khamenei præsident Rouhani med, at han kunne komme til at lide samme skæbne som den første præsident efter revolutionen, Abolhassan Baniadr. Han måtte flygte til Paris i 1981 på grund af en rigsretssag.

Den intensiverede magtkamp i Iran stiller den vestlige verdens regeringer i et dilemma. Hvor sanktioner mod Iran gavner Revolutionsgarden, så gavner samhandel den folkevalgte præsident Rouhani og reformfløjen. Samtidig er det magtpåliggende at skride ind over grove krænkelse af menneskerettighederne. Og erfaringen viser, at pres kan udvirke, at politiske fanger bliver løsladt. Derfor er der god grund til at skærpe de målrettede sanktioner mod ansvarlige iranske myndighedspersoner, men afstå fra generelle sanktioner, som vil ramme almindelige borgere og styrke landets hardlinere.

Ud over at revidere og skærpe EU-forordningen har EU-landene en mulighed for at gøre fælles front med USA og Storbritannien og konsekvent rejse konkrete sager om politiske fanger, inklusive gruppen af personer med dobbelt statsborgerskab, under ethvert officielt besøg.

Flere og flere vestlige virksomheder handler atter med Iran, herunder en række store danske virksomheder, og de ansætter personer med dobbelt statsborgerskab, som rejser på forretningsrejser eller bliver udstationeret i Iran. Det er den danske regerings pligt at medvirke til at beskytte dem på bedste vis.